

Postanowienie z dnia 17 października 2001 r., III CZ 98/01

Posłużenie się przez skarżącego sformułowaniem ustawy, że zachodzą "okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji", nie jest wystarczające dla uznania, iż kasacja odpowiada wymaganiom przedstawienia tych okoliczności w rozumieniu art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.

Sędzia SN Jacek Gudowski (przewodniczący)

Sędzia SN Mirosława Wysocka (sprawozdawca)

Sędzia SA Krystyna Bilewicz

Sąd Najwyższy w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej w S. przeciwko Skarbowi Państwa, Wojewodzie M. o odszkodowanie, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 października 2001 r. zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 8 sierpnia 2001 r.

oddalił zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2001 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie odrzucił kasację pozwanego Skarbu Państwa jako niedopuszczalną z powodu nieprzedstawienia okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie (art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie, wnosząc o jego uchylenie, skarżący zarzucił, że kasacja zawiera wszystkie elementy zawarte w art. 393³ k.p.c. Według skarżącego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji nastąpiło „przez wskazanie, że okolicznościami uzasadniającymi rozpoznanie kasacji jest niewłaściwe zastosowanie i błędna wykładnia art. 160 § 2 k.p.a. w odniesieniu do opisanego stanu faktycznego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący we wstępnej części kasacji wskazał, że opiera ją na podstawie

naruszenia prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię art. 160 § 1 i 2 k.p.c., mające polegać na uchybieniach, które w tym miejscu syntetycznie scharakteryzował. Bezpośrednio po przytoczeniu tak określonej podstawy kasacji, zamieszczone zostało sformułowanie: „wskazując na powyższe okoliczności, które uzasadniają rozpoznanie kasacji, pozwany wnosi o uchylenie zaskarżonego wyroku...”. W uzasadnieniu kasacji rozwinięte zostały wywody dotyczące powołanej podstawy kasacji. Z treści zażalenia wynika, że – według skarżącego – zadośćuczynił on w ten sposób wymaganiu kasacji, wynikającemu z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.

Pogląd skarżącego jest błędny. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacji i ich uzasadnienia. Stanowiłoby to niedopuszczalne utożsamienie dwóch, niezależnych od siebie wymagań istotnych kasacji, wymienionych w art. 393-³ § 1 pkt 2 i 3 k.p.c. Sąd Najwyższy, w licznych orzeczeniach (m.in. w postanowieniach z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 51 i z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52) zajął jednoznaczne stanowisko, że obowiązki wynikające z wymienionych przepisów nie są tożsame i że nie stanowi wykonania obowiązku określonego w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. odwołanie się do podstaw kasacyjnych (art. 393³ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Spełnienie obowiązku określonego w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. wymaga wyodrębnionego przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji przez odniesienie się do przesłanek wynikających z art. 393 k.p.c. oraz uzasadnienie twierdzenia, że przesłanki te w sprawie zachodzą. Zauważyć trzeba, że przedstawienie tych okoliczności, stanowiąc istotny wymóg kasacji, jest także uprawnieniem strony w tym znaczeniu, że stwarza jej możliwość zaprezentowania argumentacji, która będzie rozważona przez Sąd Najwyższy przy dokonywaniu wstępnego badania kasacji pod kątem dopuszczenia jej do rozpoznania. Pozostaje to w ścisłym związku z obowiązującym modelem kasacji, w którym rozpoznanie kasacji następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 393 k.p.c.

Jednocześnie nie może budzić wątpliwości, że samo posłużenie się przez skarżącego sformułowaniem ustawy przez stwierdzenie, że zachodzą „okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji” nie jest wystarczające dla uznania, że kasacja odpowiada wymogowi przedstawienia tych okoliczności w rozumieniu art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. Wynika to przede wszystkim ze sformułowania przepisu

(przedstawienie” okoliczności), ale także z celu, któremu wymaganie to ma służyć. Posłużenie się tym sformułowaniem świadczy jedynie o tym, że stronie znany jest wymieniony przepis, nie znaczy natomiast, że się do tego przepisu zastosowała, że zadośćuczyniła wymaganiu w nim określonemu.

Z omówionych względów jako prawidłowe ocenić należało stanowisko Sądu Apelacyjnego, że kasacja pozwanego, dotknięta nieusuwalnym brakiem w zakresie jej istotnego wymagania, podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna. Uzasadniało to oddalenie zażalenia, stosownie do art. 393¹⁸ § 3 w związku z art. 397 § 3 i 385 k.p.c.